

Виразне читання й ораторська майстерність

Кредити та кількість годин:

денна форма 6 ECTS; 180 годин: 18 лекційних, 52 практичних,
110 самостійна робота; залік

заочна форма 5 ECTS; 150 годин: 4 лекційних, 10 практичних,
166 самостійна робота; залік

I. Опис навчальної дисципліни

Дисципліна містить два блоки. Перший спрямований на виразне читання й передбачає тривекторну дію: чітке, логічне й правильне усне мовлення; аналіз емоційно-експресивного потенціалу виразних засобів художньої літератури; формування естетичних смаків, етичного кодексу, світоглядних переконань загалом. Другий – риторичний – організовує мисленнєво-мовленнєву діяльність, виробляє здатність переконувати аудиторію за допомогою вербальних і невербальних засобів, підвищує рівень культури усного мовлення, продовжує формувати комунікативну компетентність майбутніх спеціалістів / спеціалісток і сприяє становленню національно свідомої особистості. Дисципліна має практичну спрямованість і пов'язана з такими навчальними дисциплінами, як «Сучасна українська літературна мова. Фонетика», «Культура української мови і стилістика», «Основи ділового етикету», «Основи теорії мовної комунікації», «Лінгвістика впливу і маніпуляцій» та ін.

II. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни полягає у формуванні вміння майстерно відтворювати експресивно-емоційний зміст художніх творів в усному мовленні та в здатності переконувати аудиторію. Завдання дисципліни: засвоїти основні поняття дисципліни; вивчити ортоепічні та акцентуаційні норми української мови; виконувати цілісний літературознавчий і дійовий аналіз художнього твору; виразно читати твори різних жанрів, дотримуючись культури й техніки мовлення; вивчити структуру й етапи створення промови; навчити студентів і студенток створювати текст промови й публічно виступати; аналізувати публічні виступи.

III. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни студенти й студентки зможуть:

- вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями українською мовою усно й письмово;
- знати норми української літературної мови та вміти застосовувати їх у практичній діяльності;
- знати принципи, технології та прийоми створення й редагування різножанрових і різностильових текстів українською мовою, що постають в умовах сучасних глобалізаційних викликів;
- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
- вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових видах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій,

суспільній, освітній, професійній, науковій сферах життя, постійно вдосконалюючи власну комунікативну компетентність;

- здійснювати лінгвістичний і літературознавчий аналіз різностильових і різножанрових текстів;
- знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції української філології, уміти застосовувати їх у професійній діяльності;
- збирати, аналізувати, систематизувати, інтерпретувати й порівнювати факти мови та мовлення, використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності й навчання;
- власною державницькою позицією, особистою мовною культурою, ерудицією, повагою та любов'ю до української мови, літератури виховувати національно свідомих громадян України;
- укладати партитуру текстів;
- застосовувати метод риторичного аналізу до різних типів промов, членувати текст, визначати тему, докази, мовні засоби;
- спостерігати за чужим і власним мовленням, аналізувати його, виправляти мовленнєві й риторичні хиби.

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни
1.	Ортоепійні норми української мови
2.	Словесний наголос
3.	Виразне читання в професійній діяльності філолога
4.	Техніка й культура мовлення
5.	Засоби логіко-емоційної виразності читання. Партитура тексту
6.	Методика роботи над художнім твором
7.	Виразне читання ліричних творів
8.	Особливості читання прозових творів різних жанрів
9.	Специфіка читання драматичних творів
10.	Особливості виразного читання байок
11.	Виразне мовлення як словесна дія
12.	Риторика як наука й навчальна дисципліна
13.	Ораторське мистецтво давнього світу
14.	Інвенція як розділ класичної риторики
15.	Диспозиція. Аргументація та критика в структурі промови
16.	Елокуція. Фігуральність мови
17.	Меморія й акція як завершальні етапи ораторської дії

18.	Риторичний ідеал
19.	Роди, жанри і види красномовства. Риторичний аналіз
20.	Академічне красномовство
21.	Політичне й дипломатичне красномовство
22.	Суспільно-побутове красномовство
23.	Публічний виступ як мистецтво взаємодії оратора й аудиторії
24.	Ораторське мистецтво

